

Vogelkoppenknipsels

Nummer 66

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in de maanden mei en juni 2011 in Nederlandse dag-, week- en huis-aan-huisbladen.

Vogelbescherming eens met afschieten ganzen

Trouw, 3 mei 2011

Vogelbescherming Nederland is op het laatste moment akkoord gegaan met het grootschalig afschieten van zomerganzen. In een advies van de gezamenlijke natuurorganisaties aan staatssecretaris Bleker wordt weliswaar gesproken van een 'duivels dilemma', maar ook Vogelbescherming Nederland onderschrijft nu de noodzaak om in te grijpen.

Over hetzelfde onderwerp artikelen in het Noordhollands Dagblad van 3 mei, het Reformatorisch Dagblad van 4 mei, het Algemeen Dagblad van 5 mei, de Volkskrant van 7 mei, het Dagblad van het Noorden/Drenthe van 10 mei, De Gelderlander van 11 mei, het VAR – Nieuwsblad voor Vecht-, Amstel- en Rijnstreek van 12 mei, het Dagblad van het Noorden van 11 en 13 mei, Trouw van 23, 24 en 31 mei, Het Parool van 24 mei, het NRC Handels-

blad van 24 en 31 mei en Nieuwe Oogst van 18 juni 2011.

Boeren zetten land onder water om weidevogels te helpen

Trouw, 4 mei 2011

Door de aanhoudende droogte van april zijn de weidevogels in gevaar gekomen. Zij kunnen moeilijk aan voldoende voedsel komen. De droogte is extreem. Boeren in Groningen en Friesland zetten hun land onder water om de vogels te helpen. Agrarische natuurverenigingen hebben bij de provincie Groningen aan de bel getrokken. Die stelt nu €10.000,- beschikbaar om voor de boeren de kosten te dekken. Het is voor het eerst dat de provincie geld opzij zet om de weidevogels te beschermen.

Over hetzelfde onderwerp artikelen in De Telegraaf van 4 en 6 mei en de Leeuwarder Courant van 6 mei 2011.

Zeearenden geboren bij Lauwersmeer

Algemeen Dagblad, 5 mei 2011

In het Lauwersmeergebied zijn jonge Zeearenden uit het ei gekropen. In Nederland broedt deze soort ook nog in de Oostvaardersplassen. In heel Nederland verblijven een tiental Zeearenden. (Noot van de redactie: Bij het ringen een maand later blijkt het één jong te zijn, een mannetje).

Over hetzelfde onderwerp een uitgebreider artikel in Trouw van 11 mei en de Leeuwarder Courant van 7 juni 2011.

Dode Grutto blijkt oudste van Europa
Algemeen Dagblad, 5 mei 2011

In de Woudpolder bij Krommenie is de oudste Grutto van Europa gevonden, 29 jaar, 9 maanden en 8 dagen. Helaas, de vogel was dood, de maden kropen door het lijf. De vogelaar die de Grutto vond, stuurde de ring op naar het Vogeltrekstation. Daar bleek dat de Grutto als kuiken was geringd op 11 juli 1981 in het Wormer- en Jisperveld. Dat steltlopers relatief oud kunnen worden is bekend, toch wordt een Grutto gemiddeld maar elf jaar.

Over hetzelfde onderwerp artikelen in Trouw, het Noordhollands Dagblad, het Dagblad van het Noorden en de Leeuwarder Courant van 5 mei 2011.

Mestwet kost vogels de kop

De Telegraaf, 6 mei 2011

Weidevogels hebben dit jaar last van droogte. Maar de weidevogels hebben veel meer last van de verplichting om mest in de bodem te injecteren. Het gevolg hiervan is dat de bodem zuurstofloos wordt. Daardoor gaan de regenwormen dood en vervolgens ook het overige bodemleven. Deze wetgeving, die in geen enkel ander land bestaat, is schadelijk voor de weidevogels en de bodem en indirect voor de gezondheid van mens en dier. Daarbij vernielen mestinjecteurs veel weidevogelnesten. Het injecteren, dat in

1993 is ingevoerd, werd gezien als een wapen tegen de zure regen. De veroorzaker van de zure regen was echter niet de ammoniak die in de mest zit, maar zwavel.

Ook al een Friese traditie: roofvogels vervolgen

Trouw, 6 mei 2011

In het Friese dorpje Wier is een broedende Havik van het nest geschoten. Het is niet het eerste geval dit jaar. Alleen al in Friesland zijn er tot nu toe rond de tien roofvogels doodgeschoten en een stuk of vijf vergiftigd. Daarnaast vond er één de dood in een klem, zijn twee nestbomen omgezaagd en nog eens vijfendertig nesten met een stok uit de boom geduwd. Eieren worden kapot gemaakt en de jongen worden vertrapt. De slachtoffers zijn vooral Buizerds, Haviken en Bruine Kiekendieven. Vorig jaar eindigde de teller op ruim honderd roofvogelvervolgingen. Jagers zien de vogels als concurrent, omdat zij eenden, konijnen en Hazen kunnen pakken. Ook worden roofvogels vervolgd om weidevogels te beschermen. Over hetzelfde onderwerp een artikel in de Leeuwarder Courant van 30 april 2011.

Kraanvogel wil ieder seizoen evenveel lawaai

NRC Handelsblad, 9 mei 2011

Kraanvogels die in Finland opgroeiden in en door mensen bewoond landschap (met wegen of bebouwing), trekken in de winter ook naar bebouwde gebieden. Omgekeerd verdragen Kraanvogels die geboren zijn in ongerepte gebieden, maar

Vogelbescherming
Nederland akkoord met het
grootschalig afschieten
van zomerganzen.
Foto: Wim Smeets.

Kraanvogel wil ieder seizoen evenveel lawaal.
Foto: Wim Smeets.

weinig menselijke verstoring op de plek van hun overwintering. Een groep Finse en Hongaarse onderzoekers ontdekte dit na een onderzoek aan 273 verschillende Kraanvogels, in hun broedgebied en in hun overwinteringsgebied.

Malta schiet beschermde trekvogels af *Trouw, 9 mei 2011*

Beschermde vogels die vanuit Afrika naar Europa vliegen, wacht een haag van schutters aan de kust van Malta. De vogels die op Malta worden gedood, zijn juist de soorten die in Nederland broeden. Per seizoen worden honderden roofvogels afgeschoten, onder andere de Grauwe Kiekendief. Daarnaast vallen er veel slachtoffers onder Zilver- en Purperreigers. De Maltese regering heeft zelfs een jaarlijks quotum ingesteld voor twee Europese beschermde soorten: vijftienduizend Kwartels en elfduizend Zomertortels. Ze presenteert het als een soort cultureel erfgoed. Waar hebben wij dat meer gehoord? Bij het eieren rapen?

Weidevogel past geslacht kuiken aan *NRC Handelsblad, 11 mei 2011*

Graspiepers, kleine weidevogels, krijgen duidelijk minder mannelijke jongen als zij nestelen in onbegraasde weilanden en in intensief begraasde graslanden. In weilanden waar nu en dan een grazer langskomt krijgen ze evenveel jongens als meisjes. Biologen in Schotland stelden voor het eerst vast dat de begrazingsintensiteit invloed kan hebben op de getals-

verhouding tussen mannen en vrouwen. In het Schotse onderzoek graasden schapen. De onderzoekers denken dat de vogels zich aanpassen aan minder optimale omstandigheden. Mannetjes grootbrengen kost meer energie.

Jonge Ooievaars dood na nestroof *Algemeen Dagblad, 16 mei 2011*

In het ooievaarsstation De Lokkerij in het Drentse De Wijk is een compleet ooievaarsnest met jongen geroofd en gedood. Het nest stond op een schoorsteen van een huisje vlakbij De Lokkerij. Het huisje werd nauwelijks bewoond. De daders hebben nest en al meegenomen en het, inclusief de drie jongen, in de bosjes gegooid. Daar zijn zij door de kou bevangen en overleden.

Verbod op doden gans voor vermaak *Trouw, 17 mei 2011*

Het doden van ganzen voor het carnavalsvermaak, het 'ganstrekken', moet worden verboden, vindt staatssecretaris Bleker van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Bij het ganstrekken in het Limburgse dorpje Grevenbicht, proberen mannen te paard de kop van een – speciaal voor dit doel gedode – gans te trekken terwijl zij onder het opgehangen dier door galopperen. Bleker vindt het ganstrekken niet getuigen van respect voor het leven van dieren en van respect voor het gedode dier.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in

De Telegraaf en het NRC Handelsblad eveneens van 17 mei 2011.

Zandwand stort in: zwaluwen bedolven
Leeuwarder Courant, 18 mei 2011

Tientallen Oeverzwaluwen vonden de dood toen een zandwand van de afgraving in de Panhuyspoel bij Oudega instortte. De aanhoudende westenwind had de wanden met bouwzand verzwakt. Volgens onderzoekers van de vogelringgroep Bergumermeer hebben dertig tot veertig volwassen vogels en hun pas uit het ei gekropen kroost het niet overleefd. Voor de overgebleven honderd tot honderdvijftig paartjes plaatste men een hekwerk en schrikdraad rond de afgraving. Het hekwerk om verder instorten te voorkomen en de schrikdraad om Steenmarters op afstand te houden.

Havikseieren niet veilig voor plunderslaars

Noordhollands Dagblad, 21 mei 2011
Dankzij de populariteit van Harry Potter is eerst de vraag naar uilen en toen de vraag naar roofvogels toegenomen. Mede daarom worden in de duinen van het Noord-Hollandse Duinreservaat nu haviksnesten geplunderd. Dit broedseizoen waren diverse Haviken doelwit van stropers en van jagers. Bij Schoorl werden twee aangeschoten exemplaren gevonden. De dierenambulance nam ze mee, maar ze overleefden het niet. Bij Egmond, Schoorl en Heemskerk zijn nesten leeggeroofd.

PWN stopt met medewerking vogelshows
Noordhollands Dagblad, 21 mei 2011

Het Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN) verleent geen medewerking meer aan vogelshows. 'Ethisch hebben wij er bezwaar tegen dat er shows worden gegeven met gevangen dieren, die niet tam zijn. Bovendien willen wij niet meewerken aan een toename van de vraag naar roofvogels'. Eerder dit jaar gaven de verzamelde vogelwerkgroepen al het advies vogelshows te verbieden. Over dit laatste onderwerp een bericht in het Noordhollands Dagblad van 16 maart 2011.

Het ringen van vogels levert al een eeuw lang verrassingen op

Zo'n kleine vogel, zó ver gevlogen
NRC Handelsblad, 24 mei 2011

Vandaag is het precies honderd jaar geleden dat vrijwilligers begonnen met het ringen van vogels. De teller staat nu op tien miljoen ringetjes, die veel hebben geleerd over vogels: Tot in Zuid-Afrika zijn in Nederland geringde Boerenzwaluwen teruggevonden. Noordse Sterns blijken jaarlijks tweemaal 17.000 km af te leggen. De in Nederland broedende Fitis legt op zijn tocht naar het zuiden honderd miljoen keer zijn eigen lichaamslengte af. Grote vogelsoorten zijn flexibeler dan kleine trekvogels. Vogels worden ouder dan gedacht. De oudst gevonden Scholtekster was veertig jaar. De oudst gevonden vogel is een tachtigjarige Albatros, hij leeft nog. Over hetzelfde onderwerp een artikel in de Leeuwarder Courant en de

Zwarte Gier moet in Nedersaksen de politie helpen om lijken op te sporen in ondoordringbaar gebied. Foto: Wim Smeets.

Volkskrant van 21 mei en Trouw van 24 mei 2011.

Vogels verdronken

De Telegraaf, 25 mei 2011

Tallose vogels zijn de afgelopen dagen rond het IJsselmeer verdronken, doordat Rijkswaterstaat noodgedwongen het waterpeil heeft verhoogd. Ook zijn nesten van bijzondere vogels midden in het broedseizoen weggespoeld. Dit verhogen van het waterpeil was nodig om de droogte te bestrijden. Volgens It Fryske Gea gaat het waarschijnlijk om honderden nesten, maar dat wordt nog onderzocht.

Droogte en Vossen nekken Kraanvogels Rover grijpt mannetjeskraanvogel op het nest

Dagblad van het Noorden, 31 mei 2011

Een maand na de verwoestende natuurbrand in het Fochteloërveen krijgt de eigenaar Natuurmonumenten te maken met een nieuwe tegenslag. Door droogte en Vossen zijn alle drie de broedpogingen van Kraanvogels in het gebied mislukt. En dat uitgerekend in het jubileumjaar. Het is precies tien jaar geleden dat er weer voor het eerst Kraanvogels broedden in Nederland. De mannetjeskraanvogel is waarschijnlijk 's nachts te grazen genomen op het nest. De Vos is bij zijn rooftocht geholpen door de droogte. Het gebied waar de Kraanvogels broeden is normaal kletsnat en wordt daarom gemeden door de Vos. Een tweede nest van Kraanvogels is door verstoring opgegeven. Het derde nest is in de nasleep van de grote veenbrand ook opgegeven.

Gans neemt de Himalaya in één nacht *NRC Handelsblad, 31 mei 2011*

Migrerende Indische Ganzen vliegen in één nacht over de Himalaya, zonder onderweg te rusten. Elke gans overbrugt zo een hoogteverschil van tussen de vier- en de zesduizend meter. De onderzochte Indische Ganzen waren voorzien van zenders op hun trek vanuit India naar Mongolië. Zij vliegen vooral 's nachts en maken dus geen gebruik van de opstuwende lucht die overdag door de opwarming ontstaat. Waarschijnlijk mijden zij juist de harde wind 's nachts die de vogels uit balans kan brengen.

Politiegieren

Spits!, 1 juni 2011

Drie Zwarte Gieren moeten in de Duitse deelstaat Neder-Saksen de politie helpen om lijken op te sporen in voor honden ontoegankelijk, ondoordringbaar gebied. Deze Zuid-Amerikaanse gieren worden in Vogelpark Walsrode opgeleid. Zij hebben een uitzonderlijk scherpe neus en ogen. Het probleem bij de drie in opleiding zijnde gieren is dat ze onverdraaglijk ten opzicht van elkaar zijn en bovendien hebben zij een voorkeur voor lopen in plaats van vliegen. Over hetzelfde onderwerp een artikel in De Telegraaf, eveneens van 1 juni 2011.

Het ganzendilemma

Eet een deel van de ganzen en fok minder kistkalveren, varkens of kippen
Trouw, 4 juni 2011

Ganzen zijn gevleugelde koeien. Ze vreten gras en poepen. Ze zijn er dankzij het gras voor de intensieve veeteelt. Vrijwel alle (weide)vogels worden door de moderne veeteelt weggejaagd, maar ganzen profiteren er juist van. Er valt wat voor te zeggen om een deel ervan op te eten en dan minder kistkalveren, varkens of kippen te fokken. Voor de jagers is het onverteerbaar dat zij het puin van het falend beleid moeten opruimen. Het direct na het broedeizoen afschieten van 150.000 ganzen druist in tegen het moreel van de jagers. Over hetzelfde onderwerp een artikel in NRC Next van 30 mei, Trouw van 31 mei en 7 juni en in het Agrarisch Dagblad van 7 juni 2011.

Dag Gierzwaluw

NRC Weekend, 4 juni 2011

De Gierzwaluw vliegt negen maanden per jaar, zonder te landen. Hij wordt steeds populairder, maar het aantal neemt snel af. Iedereen doet enorm zijn best om oude nestgelegenheden bij renovaties te behouden en de aanleg van nieuwe nestgelegenheden bij nieuwbouw te realiseren. Veel helpt het niet. Nestkasten en neststenen worden maar niet in gebruik genomen. Vogels vinden de nieuwe nestgelegenheden niet of vertrouwen deze niet. Onder aannemers leeft een vreemde vrees voor het binnenwaaien van sneeuw of het aantrekken van ongedierte. Het dak moet potdicht.

De Smient mag in de winter weer geschoten worden.
Foto: Wim Smeets.

Stroom omgeleid om Ooievaars te ringen

Agrarisch Dagblad, 4 juni 2011

Langs de rijksweg A6 bevinden zich acht ooievaarsnesten op hoogspanningsmasten op een hoogte van ongeveer vijftig meter. De Stichting Ooievaars Research en Knowhow (Stork) is van plan de jongen te gaan ringen. Daarvoor gaat elektriciteits-exporteur Tennet de stroom omleiden. Dat lieten de twee partijen weten. De inwoners van het Flevolandse gebied hebben tijdens de operatie gewoon stroom.

Scholekster is hier over tien jaar uitgestorven

Trouw, 7 juni 2011

Het aantal Scholeksters is de laatste jaren dramatisch achteruitgegaan. Zonder ingrijpende maatregelen is de zwart-witte steltloper in 2010 praktisch verdwenen, zo voorspelt Sovon Vogelonderzoek Nederland. Hoewel de soort gemiddeld 40 jaar oud wordt, lukt het de broedpaartjes niet om genoeg jongen groot te brengen. Agrarisch gebied wordt té intensief bewerkt of té vroeg gemaaid. Vogels die broeden op de Wadden, hebben onvoldoende voedsel ter beschikking of krijgen de in aantal toenemende Japanse oesters niet open. Bovendien spoelen hun nesten regelmatig weg bij overstromingen of zakken de platen waarop Scholeksters broeden in de Zuid-Hollandse Delta onder water. Over hetzelfde onderwerp artikelen in Trouw van 7 juni 2011.

Dierenbescherming: niet schieten maar ganzen innovatief verjagen

NRC Handelsblad, 9 juni 2011

Gezonden hoeven niet massaal te worden afgeschoten. Met slimme innovatieve maatregelen kunnen ganzen worden verjaagd en kan overlast worden beperkt. Dierenbescherming stelt voor: zaai witte klaver in, ganzen vinden dat lekker en ze blijven weg van andere percelen. Gebruik Bordercollies om ganzen te verjagen. Varieer het waterpeil op wisselende momenten, de ganzen kunnen moeilijk nestelen bij een hoge waterstand, de jongen kunnen moeilijk vluchten bij een lage waterstand en ganzen gaan er niet graag zitten. Span een draad over het perceel die eens per uur in beweging wordt gebracht en de ganzen op dat perceel verschrikt. Over hetzelfde onderwerp artikelen in de Volkskrant van 9 en van 14 juni en Trouw van 10 juni 2011.

Onderzoeker: roofvogels slachtoffer 'maffiapraktijken'

Leeuwarder Courant, 18 juni 2011

De Friese roofvogeljacht is weer in volle gang. Er zijn gebieden waar geen jong het redt. Dit jaar werden tot nu toe 73 nesten vernield of oudervogels gedood. De omgeving van Ureterp spant de kroon als het gaat om vergiftigingen, het beschieten van roofvogels, het vernielen van nesten en het doden van kuikens. Bij de Fonejachtbrug en in Suwâld werden nestbomen van Haviken omgezaagd. De roofvogelhaat zit diep vertakt in de Friese samen-

leving. Over hetzelfde onderwerp artikelen in de Spits! van 29 juni 2011.

**Bleker opent plezierjacht op ganzen
Vogels mogen in de winter geschoten.
Nieuwe wet bespaart veel geld**

Trouw, 23 juni 2011

Staatssecretaris Bleker wil de plezierjacht op ganzen openen van half augustus tot half februari. In de nog vertrouwelijke nieuwe Natuurwet staat dat de Grauwe Gans, de Canadese Gans, de Smient en de Kolgans in de winter weer geschoten mogen worden. Met de nieuwe wet zet Bleker een streep door het vorige maand

moeizaam tot stand gekomen Ganzenakkoord van zeven maatschappelijke organisaties. Dat voorzag in een afschot van 100.000 ganzen om de overlast tegen te gaan, maar moest uiteindelijk leiden tot een algeheel jachtverbod. De jagersvereniging KNJV trok zich op het laatste moment terug uit dit overleg. Wisten zij al van een voor hen gunstige koerswijziging van Bleker?

Over hetzelfde onderwerp artikelen in de Volkskrant van 24 juni en De Telegraaf van 30 juni 2011.

- Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, smeets.foto@casema.nl.